

**Homicide and homicide-suicides in Romania.
Incidence, risk factors and media representations**

Habilitation thesis

Balica Ecaterina Georgeta

Cercetator științific II, Institutul de Sociologie al Academiei Române

2016

Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

UNIVERSITATEA BUCUREȘTI

ABSTRACT

Number of characters: 5741 with spaces (limits according to "Habilitation Guide": 4-6000 characters)

The habilitation thesis presents information regarding the research directions which I covered in the research where I was involved, especially after having obtained the title of doctor (2007) and also information regarding plans of professional development for the near future. In the first part of my paper I presented data regarding the scientific achievements resulted from the national and international research projects which I started or for which I collaborated with researchers from Romania or from abroad. The period 2007-2016 represented my natural evolution towards the achievement of some sociological investigations regarding the particularities of some types of lethal violence (homicides, femicides, homicide-suicides, familicide-suicides, homicides between intimate partners, maternal filicides and paternal filicides). At the beginning, my studies regarding homicides were focused on a general description of the factors and particularities of homicides committed in Romania in the period after the 1989 revolution. My research was soon focused on identifying the risk factors and particularities of some types of homicide which represented a high percentage from the total of this type of violence (for example, homicides in the family space, homicides between intimate partners and homicides followed by the aggressor's suicide).

My experience in the field of investigations regarding the risk factors and particularities of the evolution of homicides in Romania made it possible for me to be integrated as representative of Romania (2013) in the COST project ISCH 1206 *Femicide across Europe*. The contact with European researchers who were involved in research projects regarding the ways to interfere and prevent femicides and intimate partner homicides contributed to maintaining my interest for investigations focused on homicides. Femicides and intimate partner homicides became two of my interest themes and I proved this with some studies published in national and international journal. Another research direction that I have covered in the last years was represented by the methodological difficulties encountered during the investigations made by the international team (whose member I was) involved in evaluating the way in which we register/measure the data regarding homicides between intimate partners in the countries from the European Union. What I had noticed was the lack of some common, coherent tools of

measuring the factors which determine homicides and hence the difficulties connected to the making of some European/regional/national strategies regarding the decrease of the number of direct/indirect victims of homicides. Therefore, I decided to get involved also in research activities meant to identify the concrete ways of improving the system of homicide related indicators used in the national and European systems of data registering.

In order to have a concrete perspective over the way in which the registering system (of indicators) of information regarding homicide can be developed at national level, I tried to make a national database comparable with the European databases regarding homicide-suicides. The habilitation thesis contains information regarding the *Homicide-Suicide in Romania 2002-2013* database, the way of making it and its sources, but also information regarding the incidence and particularities of this type of violence in Romania. In fact, this is the first study of this kind in Romania and one of the few European national longitudinal studies. The making of this study was possible due to the financing of the post-doctoral project PN-II-RU-PD-2012-3-0414 *Homicide-Suicides in Romania: Incidence, Patterns and Risk factors* by The Ministry of Education, CNCS-UEFISCDI/61/30.04.2013.

During the picking up of information regarding homicide-suicides, I noticed the way in which journalists from Romania presented the homicide cases in the online press from Romania. In order to have a rigorous perspective over the media representations of homicides, I made a few studies regarding the way in which the media from Romania present the victims, the aggressors and the homicide acts. I also included in the habilitation thesis information regarding the content analysis made at the level of the online media from Romania. Homicide-suicides committed by policemen, homicide-suicides committed between Romanian emigrants and homicide-suicides between intimate partners were the main themes of the analyses made and presented in the first section of the habilitation thesis.

The interviews made with the victims of domestic violence in an interdisciplinary research project (2008 VIODOM) and the previous experience regarding the victim's role and place in the classical penal system/restaurative justice determine me to go on with investigations regarding the intervention methods with the purpose of preventing victimisation and secondary victimisation of the people affected by violent acts.

In this context, the last part of section I of the habilitation thesis contains information regarding the national research focused on evaluating the way in which mediation (between victim and aggressor) is applied by the penal field in Romania.

In the second section of the paper I presented the development plan of the professional career and I included information regarding future research themes which I proposed myself to cover. As I want to continue and complete my career from the research domain with the university education career, I included in this section also some landmarks regarding the university courses which I want to propose for the masterate programme.

The third section of the thesis contains the bibliography used during the habilitation thesis.

REZUMAT

Număr de caractere: 5663 cu spații (limite conform „Ghidului de abilitare”: 4-6000 caractere)

Teza de abilitare prezintă informații privind direcțiile de cercetare pe care le-am abordat în cercetările în care am fost implicat, îndeosebi după obținerea titlului de doctor (2007), dar și informații privind planurile de dezvoltare profesională pentru viitorul apropiat. În prima parte a lucrării, am prezentat date privind realizările științifice rezultate din proiectele de cercetare naționale și internaționale pe care le-am inițiat sau în cadrul cărora am colaborat cu cercetători din țară și străinătate. Perioada 2007-2016 a însemnat o evoluție firească a mea spre realizarea unor investigații sociologice privind particularitățile unor tipuri de violență letală (omor, femicide, omor-sinucidere, familicid-sinucidere, omor între partenerii intimi, filicid maternal și filicid paternal). Dacă la început studiile mele privind omorul erau focusate pe descrierea generală a factorilor și a particularităților omorurilor comise în România, în perioada de după evenimentele din decembrie 1989, treptat cercetările s-au concentrat pe identificarea factorilor de risc și a particularităților unor tipuri de omor care detineau o pondere ridicată în totalul acestui tip de violență (de exemplu, omorul din spațiul familial, omorul dintre partenerii intimi și omorul urmat de sinuciderea agresorului).

Experiența mea în domeniul investigațiilor privind factorii de risc și a particularităților evoluției infracțiunilor de omor din România a făcut posibilă integrarea mea ca reprezentant al României (2013) în proiectul de tip COST *Femicide across Europe*. Contactul cu cercetători europeni, dar nu numai, implicați în cercetări privind modalitățile de intervenție și de prevenire a femicide-ului și a omorului dintre partenerii intimi a contribuit la menținerea interesului meu pentru investigațiile focusate pe problematica omorului. Femicide-ul și omorul dintre partenerii intimi au devenit două din temele mele de interes care s-au concretizat sub forma unor studii publicate în reviste naționale și internaționale. Dificultățile metodologice întâmpinate pe parcursul investigațiilor realizate de echipa internațională (din care am făcut parte) implicat în evaluarea modului în care sunt înregistrate/măsurate datele privind omorul dintre partenerii intimi în țările din Uniunea Europeană au constituit o altă direcție de cercetare pe care am abordat-o în ultimii ani. Întrucât am sesizat lipsa unor instrumente comune coerente de măsurare a factorilor care determină omorul și de aici dificultățile legate de fundamentarea unor strategii

europene/regionale/naționale privind reducerea numărului victimelor directe/indirecte ale omorului, am decis să mă implic și în activități de cercetare menite să identifice modalitățile concrete de îmbunătățire a sistemului de indicatori privind omorul utilizați în sistemele naționale și europene de înregistrare a datelor.

Pentru a avea o perspectivă concretă asupra modului în care sistemul de înregistrare (de indicatori) a informațiilor privind omorul poate fi dezvoltat la nivel național, am încercat să realizez o bază de date națională comparabilă cu bazele de date europene privind omorul-sinucidere. Teza de abilitare conține informații privind baza de date *Homicide-Suicide in Romania 2002-2013*, modul de realizare, sursele, dar și informații privind incidența și particularitățile acestui tip de violență în România. De fapt, acesta este primul studiu de acest tip din România și unul dintre putinele studii naționale longitudinale europene. Realizarea acestui studiu a fost posibilă datorită finanțării proiectului postdoctoral PN-II-RU-PD-2012-3-0414 *Homicide-Suicides in Romania: Incidence, Patterns and Risk factors* de către Ministerul Educației, CNCS-UEFISCDI/61/30.04.2013.

Pe parcursul culegerii informațiilor privind omorul-sinucidere (homicide-suicide) am sesizat modul în care jurnaliștii din România au prezentat cazurile de omor în presa online din România. Pentru a avea o perspectivă riguroasă asupra reprezentărilor media asupra omorului am realizat câteva studii privind modul în care media din România prezintă victimele, agresorii și actele de omor. Am inclus în teza de abilitare și informații privind analizele de conținut realizate la nivelul mediei online din România. Omorul sinucidere comis de polițiști, omorul sinucidere comis între emigranții români și omorul-sinucidere dintre partenerii intimi au fost temele centrale ale analizelor realizate și prezentate în prima secțiune a tezei de abilitare.

Interviurile realizate cu victimele violentei domestice în cadrul unui proiect de cercetare interdisciplinar (2008 VIODOM) și experiența anterioară doctoratului privind rolul și locul victimei în cadrul sistemului penal clasic/justiției restaurative m-au determinat să continui investigațiile privind modalitățile de intervenție în scopul prevenirii victimizării și victimizării secundare a persoanelor afectate de acte de violență. În acest context, ultima parte a secțiunii I din teza de abilitare conține informații privind cercetarea națională focalizată pe evaluarea modului de aplicare a medierii în domeniul penal, în România.

În a doua secțiune a lucrării, am prezentat planul de dezvoltare a carierei profesionale și am inclus informații privind viitoarele teme de cercetare pe care mi-am propus să le abordez.

Întrucât îmi doresc să continui să completez cariera din domeniul cercetării cu cea din învățământul universitar, am inclus în această secțiune și câteva repere privind cursurile universitare pe care doresc să le propun pentru programul de nivel master.

Secțiunea a treia a tezei cuprinde referințele bibliografice utilizate pe parcursul tezei de abilitare.